

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

**KLAGE FRA UTENLANDSK SKOLE V/A OG B PÅ LAGMANN C VED X
LAGMANNSRETT. SAK 105/05.**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 19. desember 2005 truffet vedtak i ovennevnte sak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Jon Høyland, Trine Buttingsrud Mathiesen, Halvor Kjølstad, Wenche Frogn Sellæg og Kari Mjølhus. Sistnevnte møtte som vararepresentant for Anne Lise Rønneberg, som hadde forfall.

Ved brev av 30. oktober 2005 har utenlandsk skole v/A og B inngitt klage på lagmann C ved X lagmannsrett. Klagen gjelder lagmannsrettens behandling av en ankesak hvor utenlandsk skole var ankende part. Klagen er forelagt lagmann C, som har avgitt uttalelse i brev av 15. november 2005. Utvalget har videre innhentet uttalelse fra de to prosessfullmektigene i saken. Klagen er supplert ved brev av 3. desember 2005. Embetsleder er orientert om klagen.

Saksforholdet er i korthet følgende:

Det ble avholdt ankeforhandling i X lagmannsrett 26. september 2005. Utenlandsk skole var ankende part i en sak vedrørende misligholdsbeføyelser i kontraktsforhold. Lagmann C var rettens administrator.

B var partsrepresentant i saken, og til stede under rettsforhandlingene.

Etter at prosessfullmektigene hadde holdt innledningsforedrag og foretatt dokumentasjon, fant lagmannsretten enstemmig at det var grunnlag for å reise spørsmålet om å avskjære videre forhandling i medhold av tvistemålsloven § 378. Partene ble gitt anledning til å uttale seg til spørsmålet om anvendelsen av bestemmelsen. Lagmannsretten traff deretter beslutning om å avskjære videre forhandling i saken idet den fant det klart at anken ikke ville føre fram. Dom i saken ble avsagt 10. oktober 2005.

Klager – utenlandsk skole v/A og B – har i hovedsak vist til følgende:

Det var opprinnelig avsatt to dager til ankeforhandling. Den ankende part hadde forberedt saken i lang tid, fremlagt tungtveiende og nye bevis i saken, hatt en rekke reiser fra utlandet til Norge, og hadde flere vitner på vent ved telefonen og klar til å reise til Norge på ankeforhandlingens andre dag. Saken ble imidlertid avvist etter kun to timer med innledende prosedyrer.

Lagmann C var svært irritabel og utålmodig. Han innledet rettsmøtet med å si at denne saken skulle gjøres raskt ferdig da det dreide seg om et begrenset beløp. Lagmannen nektet B å ytre seg under ankeforhandlingen. Prosessfullmektigens spørsmål om B kunne få adressere retten, ble krast avvist av lagmannen. Dommeren ropte flere ganger til deres

prosessfullmektig. Dette er sterkt kritikkverdig. Man kunne få det inntrykk at lagmannens irritasjon og høyrestethet skyldtes at han ønsket å bli ferdig med saken så raskt som mulig – hvilket han jo også ble.

Lagmannsrettens dom kan angripes på en rekke punkter, og flere av de faktiske forhold som legges til grunn i avgjørelsen, er positivt uriktige.

Utenlandsk skole har nå en gjeld på om lag en halv million kroner på grunn av denne saken. Dette skyldtes møtet med en arrogant dommer som nektet å høre på de nye bevisene i saken.

Behandlingen av saken etterlater et inntrykk av at norske dommere ikke liker utlendinger, og især ikke alternative behandlere. Dommerne er helt klart ikke upartiske, men holder med sine landsmenn. Som utlendinger opplevde de å ikke ha noen rettigheter i Norge.

Lagmann C har ved sin håndtering av saken opptrådt i strid med domstoloven § 55, som foreskriver en uavhengig dommer som utfører sin dommergjerning upartisk, og på en måte som inngir alminnelig tillit og respekt.

Innklagede – lagmann C – har i hovedsak vist til følgende:

Etter innledningsforedragene reiste lagmannsretten spørsmål om å avskjære videre behandling av ankesaken i medhold av tvistemålsloven § 378 andre ledd. Retten tok deretter en kort pause for at prosessfullmektigene skulle få anledning til å forberede innlegg til det mulige avskjæringsspørsmålet.

Etter å ha mottatt et innlegg fra klagers prosessfullmektig, trakk retten seg tilbake for å ta stilling til avskjæringsspørsmålet. Det ble enstemmig truffet beslutning om å avskjære videre behandling av saken.

Etter at videre behandling av ankesaken ble avvist, ble det ikke gitt anledning til ytterligere bemerkninger.

Det er beklagelig at han har blitt oppfattet som ”meget irritabel og nedlatende”. Han legger selv vekt på å opptre objektivt, korrekt og ryddig.

Klagers prosessfullmektig – advokat D – viser i sin uttalelse til at den foreliggende klagen ikke foranlediger noen kommentarer fra hennes side.

Motpartens prosessfullmektig – advokat E – presiserer innledningsvis at klagen mot lagmann C ikke kan tas seriøst.

Fra advokat E's uttalelse siteres videre:

”For det andre vil undertegnede gi lagmann C anerkjennelse for dyktig juridisk arbeid i anledning saken. En enstemmig lagmannsrett avskår på et tidlig stadium i saken ytterligere bevisførsel, i det anken til utenlandsk skole åpenbart ikke kunne føre frem. På denne måten sparte lagmannsretten partene for ytterligere sakskostnader, i det saken opprinnelig var berammet til to dager.

Ellers er det å bemerke at lagmann C opptrådte på en korrekt og høflig måte, slik det forventes av embetsmenn i slike posisjoner”.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstoloven § 236 første ledd. Dette krever med andre ord at dommeren kan bebreides.

Imidlertid gjelder det visse unntak fra denne myndigheten. Et viktig unntak er bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan "vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig". Dette betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag for kjæremål eller anke til høyere domstol, kan Tilsynsutvalget ikke prøve dette. Det er uten betydning om kjæremåls- eller ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Med dette som utgangspunkt bemerker utvalget følgende:

Dommen fra X lagmannsrett av 10. oktober 2005 kunne vært anket, og beslutningen om avskjæring av videre forhandling kunne vært anført som ankegrunn. At lagmannsretten besluttet å avskjære videre forhandling er således et spørsmål som ikke kan prøves av utvalget, og blir å avvise.

Det er også klaget over at innklagede under hovedforhandlingen har opptrådt på en utilbørlig måte ved at han var irritabel og nedlatende.

I denne saken er partene uenige om hvorledes forhandlingene forløp. Utvalget finner det ikke godtgjort at lagmann C har opptrådt i strid med god dommerskikk. Det skal her bemerkes at utvalget i denne saken har forelagt klagen for partenes prosessfullmektiger til uttalelse. Klagers prosessfullmektig har ikke funnet grunn til å kommentere klagen, mens motpartens prosessfullmektig har anført at lagmannen opptrådte på en korrekt og høflig måte.

Tilsynsutvalget for dommere har etter dette fattet slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder forhold som kunne ha vært gjort til anke eller kjæremålsgrunn i anledning lagmannsrettens saksbehandling og dom.
2. For øvrig foreligger det ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor lagmann C.

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe vedtaket inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstoloven § 239.

Kopi av dette vedtak sendes embetsleder ved X lagmannsrett til orientering.